

บทคัดย่อ

ปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557 มีการระบาดซ้ำของโรคชิกุนงูยาในตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัดส่วนของการติดเชื้อ ลักษณะทางคลินิกและปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อชิกุนงูยาในหมู่บ้านที่มีการระบาดซ้ำ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สํารวจสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้าน ทบทวนประวัติการเจ็บป่วยและการรักษาด้วยโรคชิกุนงูยา และเจาะเลือดเพื่อตรวจหาระดับภูมิคุ้มกันต่อเชื้อชิกุนงูยาด้วยวิธี Haemagglutination Inhibition test โดยความสนใจจากผู้ที่มีอายุมากกว่า 17 ปี อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 3, 4, และ 6 ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 208 ราย

ผลการศึกษาพบว่า มีผู้ติดเชื้อ จำนวน 161 ราย (ร้อยละ 77.4) ในจำนวนนี้มีผู้ที่แสดงอาการ จำนวน 122 ราย (ร้อยละ 75.8) ส่วนใหญ่มีอาการปวดข้อ (ร้อยละ 99.2) ปวดศีรษะ รองลงมา (ร้อยละ 94.3) ไข้ (ร้อยละ 87.7) และมีผื่น (ร้อยละ 71.3) ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อชิกุนงูยา ได้แก่ การไม่ป้องกันตนเองจากยุงก้นอกบ้าน ($OR_{adj} = 3.13$, 95%CI :1.27, 7.67) การมีกองขยะบริเวณบ้าน ($OR_{adj} = 2.79$, 95%CI :1.26, 6.17) การมีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ($OR_{adj} = 2.79$, 95%CI :1.01, 7.67) ดังนั้น หากมีการระบาดของโรคชิกุนงูยาเกิดขึ้น ควรให้ สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีการป้องกันตนเองไม่ให้ยุงกัดเมื่ออยู่นอกบ้านและกำจัด ขยะบริเวณบ้าน

คำสำคัญ: โรคชิกุนงูยา, การระบาด, ปัจจัยเสี่ยง, หมู่บ้านที่มีการระบาดซ้ำ

Abstract

In late November 2014, an outbreak of Chikungunya re-emerged in Phron subdistrict, Takbai district, Narathiwat province. A serosurvey was conducted to identify the proportion of Chikungunya virus infection, epidemiological characteristics, clinical features and risk factors of infection. Sera from 208 volunteers living in village 3, 4 and 6 in Phron subdistrict and aged more than 17 years had Chikungunya IgM antibodies by Haemagglutination inhibition test, interviewed with structured questionnaire and surveyed for environmental characteristics around their houses.

Of 161 infected cases (77.4%), 122 (75.8 %) had Chikungunya-like-symptoms. The dominant symptoms reported were joint pain (99.2%), headache (94.3%), fever (87.7%) and rash (71.3%). Chikungunya infection was associated with no protection from mosquito bites outside the house ($OR_{adj} = 3.13$, 95%CI :1.27-7.67), having garbage dump outside the house ($OR_{adj} = 2.79$, 95%CI :1.26-6.17) and having primary school education level or lower ($OR_{adj} = 2.79$, 95%CI :1.01-7.67). Therefore, self-protection from mosquito bites outside the house and clearing of garbage dumps should be promoted to residents during Chikungunya outbreak.

Key words: Chikungunya, outbreak, risk factor, re-emerged outbreak village